

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 maja 2016 roku (znak: ENS/25/053079471) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, odmówił **P. S.** prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy nie uwzględnił jako pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Zakładach (...) w Ł. od 1 grudnia 1972 r. do 29 października 1975 r. oraz od 14 listopada 1977 r. do 31 stycznia 1989 r. z uwagi na brak świadectwa pracy stwierdzającego zatrudnienie wnioskodawcy w szczególnych warunkach. Zdaniem organu rentowego przedłożone karty wynagrodzeń oraz karty obiegu zmian nie są wystarczającym środkiem dowodowym w sprawie, gdyż nie zawierają danych pozwalających na jednoznaczne stwierdzenie, że praca była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku uprawniającym do nabycia uprawnień do wcześniejszej emerytury.

(decyzja – k. 10-10 odwrót akt ZUS)

W dniu 9 czerwca 2016 r. **P. S.** wniósł odwołanie od ww. decyzji zaskarżając ją w całości i wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. Odwołujący wskazał, że od 1 grudnia 1972 r. do 29 października 1975 r. oraz od 14 listopada 1977 r. do 31 stycznia 1989 r. wykonywał pracę na stanowisku szklarza w Zakładach (...) w Ł. z przerwą w okresie od 3 listopada 1975 r. do 15 października 1977 r., podczas której odbywał zasadniczą służbę wojskową.

(odwołanie – k. 3-4)

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie podnosząc argumentację, jak w zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 8-8 odwrót)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca **P. S.**, urodzony w dniu (...), z zawodu jest szklarzem.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 25 kwietnia 2016 r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę.

(wniosek – k. 1-3 odwrót plik II akt ZUS)

Od 1 grudnia 1972 r. do 31 stycznia 1989 r. (16 lat, i 2 miesiące) wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Zakładach (...) w Ł.. W ramach tego zatrudnienia od 1 grudnia 1972 r. do 29 października 1975 r. oraz od 14 listopada 1977 r. do 31 stycznia 1989 r. wnioskodawca wykonywał w wydziale remontowo-budowlanym. Początkowo zatrudniony został na stanowisku pomocnika murarza i murarza. W okresie od 3 listopada 1975 r. do 15 października 1977 r. wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową, po zakończeniu której kontynuował zatrudnienie w Z.P.B. (...) w Ł. na stanowisku szklarza, natomiast w okresie od 1 lipca 1987 r. do 12 grudnia 1987 r. (5 miesięcy i 11 dni) korzystał z urlopu okolicznościowego bezpłatnego. W świadectwie pracy zakład pracy nie wskazał, że praca wykonywana przez wnioskodawcę na ww. stanowisku była pracą w szczególnych warunkach.

(kopia świadectwa pracy – k. 6-6 odwrót plik I akt ZUS, kopia książeczki wojskowej – k. 9-12 plik I akt ZUS, umowa o pracę i angaże – akta osobowe wnioskodawcy przy piśmie z k. 33)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zaliczył zatrudnienia wnioskodawcy na ww. stanowisku do stażu pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczność bezsporna)

W ramach zatrudnienia na stanowisku szklarza w wydziale remontowo-budowlanym w Zakładach (...) w Ł. wnioskodawca w okresie od wiosny do jesieni zajmował się szkleniem świetlików dachowych oraz konserwacją pokrycia dachowego (smołowanie, krycie papą, wymiana obróbek blacharskich) na halach produkcyjnych, a w okresie jesienno zimowym naprawianiem ubytków w oszkleniu hal produkcyjnych. Była to praca w pełnym wymiarze czasu pracy. Zdarzało się również, że pracę tę wnioskodawca wykonywał w nadgodzinach. W zależności od bieżących potrzeb w zakładzie pracy zdarzało się także, że wnioskodawca kierowany był do wykonywania prac pomocniczych dla murarzy. W końcu lat 70-tych wnioskodawca wraz z innymi pracownikami zatrudnionymi na stanowisku szklarza wyjeżdżał również na delegacje do D., gdzie wykonywane były prace szklarskie przy budowie zakładowego ośrodka wypoczynkowego.

(zeznania świadka S. K. – protokół z rozprawy z 27.09.2016 r. - k. 25 odwrót; zeznania świadka C. P. – protokół z rozprawy z 27.09.2016 r. – k. 25 odwrót – 26; zeznania wnioskodawcy – e-protokół z rozprawy z 24.11.2016 r., czas nagrania: 00:03:43 – 00:04:29 w zw. z protokołem z rozprawy z 27.09.2016 r. – k. 24 odwrót)

Wnioskodawca nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

(okoliczność bezsporna)

Ogólny staż ubezpieczeniowy wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł ponad 25 lat.

(okoliczność bezsporna)

Świadkowi S. K. przyznana została emerytura w związku z pracą w szczególnych warunkach, wykonywaną jednak w (...) w Ł. (decyzja o przyznaniu emerytury k.9 akt ZUS dotyczących świadka i świadectwo pracy w warunkach szczególnych k.4 akt ZUS dotyczących wniosku o świadczenie przedemerytalne – załącznik do akt).

Świadek C. P. nie otrzymał emerytury w związku z pracą w warunkach szczególnych (akta ZUS dotyczące świadka-załącznik do akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów zarówno w postaci dokumentów składających się na dokumentację osobową ze spornego okresu zatrudnienia ubezpieczonego, jak i osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań świadków S. K. i C. P. oraz częściowo zeznań wnioskodawcy. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków – osób niezainteresowanych rozstrzygnięciem sprawy na korzyść którejkolwiek ze stron, a jednocześnie pracowników tego samego zakładu w tym samym czasie, co wnioskodawca. W ocenie Sądu zeznania te nie budzą wątpliwości przy ocenie ich wiarygodności - są spójne, logiczne i nie są sprzeczne wzajemnie ze sobą. Zeznania ww. świadków częściowo (w odniesieniu do okoliczności wykonywania przez wnioskodawcę prac szklarskich przy budowie zakładowego ośrodka wczasowego w D.) pozostają w sprzeczności z zeznaniami wnioskodawcy w zakresie obejmującym jego twierdzenia o tym, że podczas zatrudnienia w w.Z.P.B. (...) w Ł. nie zdarzyło się aby wykonywał on inne czynności poza szkleniem oraz że nie był nigdy oddelegowany do innych czynności. W tym zakresie Sąd odmówił wiary zeznaniom wnioskodawcy, opierając poczynione ustalenia faktyczne na zeznaniach świadków. Powyższa częściowo negatywna ocena wiarygodności zeznań wnioskodawcy wynikała z jednej strony z pozytywnej oceny mocy dowodowej zeznań świadków, a z drugiej strony wewnętrznej sprzeczności i niekonsekwencji zeznań samego wnioskodawcy. Po tym, jak wnioskodawca podczas rozprawy kategorycznie zaprzeczył aby wykonywał inne czynności poza szkleniem, na pytanie pełnomocnika organu rentowego zeznał, że poza szkleniem również smarował dachy smołą i krył papą. Dokumentom zgromadzonym w toku postępowania Sąd przyznał w pełni walor wiarygodności uznając, że mogą one stanowić podstawę ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie. Ich prawdziwość i rzetelność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania, zaś Sąd nie znalazł podstaw do podważenia ich wiarygodności

z urzędu. Z uwagi na niesporność stanu faktycznego sprawy Sąd uznał ww. materiał dowodowy za wystarczający do rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz.887 – j.t. ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści art. 184 ust. 2 ww. ustawy, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013 roku, emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Prawo do emerytury na podstawie art. 184 ww. ustawy przysługuje ubezpieczonemu, który na dzień wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 roku) spełnił określone w niej wymogi stażowe, a po tej dacie osiągnął wymagany wiek, niezależnie od tego czy w chwili osiągnięcia tego wieku wykonywał pracę w szczególnych warunkach, czy wykonywał inną pracę i czy pozostawał w zatrudnieniu.

Definicja ustawowa „pracy w szczególnych warunkach” została zawarta w art. 32 ust. 2 ww. ustawy o emeryturach i rentach. Zgodnie z tym przepisem, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Stosownie do treści art. 32 ust. 4 ww. ustawy wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1 rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki na podstawie którym osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Za dotychczasowe przepisy (w rozumieniu art. 32 ust. 4 ww. ustawy) należy uważać przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43), ale wyłącznie w zakresie regulowanym przez ww. ustawę o emeryturach i rentach, a więc co do wieku emerytalnego, rodzaju prac lub stanowisk oraz warunków, na jakich osobom wykonującym prace określone w ust.2 i ust.3 art. 32 tej ustawy przysługuje prawo do emerytury (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2002 roku, III ZP 30/01, OSNAP 2002/10/243 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2009 roku, II UK 31/09, Lex nr 559949). Pracę taką pracownik musi wykonywać stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku (§ 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze), aby nabyć prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Zgodnie z treścią § 3 i 4 ww. rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Prawo do emerytury przewidziane w art. 184 w związku z art. 32 ustawy emerytalnej ma charakter wyjątkowy, jest odstępstwem od ogólnej reguły dotyczącej warunków przechodzenia na emeryturę, a zatem właściwe przepisy muszą być wykładane w sposób ścisły. Niedopuszczalna jest wykładnia rozszerzająca, prowadząca w konsekwencji do wypaczenia idei, że emerytura w wieku wcześniejszym jest wynikiem pracy w obciążających dla zdrowia warunkach. Wykonywanie pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy oznacza, że pracownik nie ma powierzonych innych obowiązków jak tylko te, które dotyczą pracy w szczególnych warunkach. Istotnym warunkiem przyznania świadczenia z tytułu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach jest stwierdzenie w ramach pełnego wymiaru czasu pracy oddziaływania szkodliwych warunków na organizm pracownika. R. legis instytucji przewidzianej w art. 32 ww. ustawy o emeryturach i rentach z FUS opiera się na założeniu, że praca wykonywana w szczególnych warunkach przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też osoba wykonująca taką pracę ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni.

Środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest - w myśl § 2 ust. 2 - świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione według określonego wzoru lub świadectwo pracy, w którym zakład pracy stwierdza charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym nawet zeznaniami świadków (uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 roku, III UZP 5/85, Lex 14635, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 roku III UZP 6/84, Lex 14625; wyrok Sądu Najwyższego z 30 marca 2000 r. II UKN 446/99, Lex 48778). Zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1998 roku, II UKN 440/97, Lex 34199). W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyłączone jest, stosownie do treści art. 473 §1 k.p.c., zastosowanie przepisów ograniczających dopuszczalność dowodów ze świadków i przesłuchania stron (art. 246 i 247 k.p.c.). W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych dopuszczalne jest wykazywanie wszelkimi dowodami okoliczności od których zależą uprawnienia do świadczeń, z ubezpieczenia społecznego, także gdy z dokumentów wynika co innego. W orzecznictwie (wyroki Sądów Apelacyjnych: w S. z dnia 20 września 2012 roku, III AUa 374/12 Lex 1223476, w Ł. z dnia 3 kwietnia 2013 roku, III AUa 1267/12 - Lex 1312036, w B. z dnia 17 kwietnia 2013 roku, III AUa 10430/12 - Lex 1314677) przyjmuje się, że „dowód tylko z zeznań świadków, z uwagi na szczególny i wyjątkowy charakter prawa do emerytury w obniżonym wieku, nie może przesądzać o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach, zwłaszcza, gdy fakty wynikające z zeznań świadków nie znajdują potwierdzenia w dokumentacji pracowniczej. Inaczej mówiąc moc dowodowa zeznań świadków, jest tak niska, że dowody z zeznań świadków nie spełniają wymogu dowodów pewnych, jednoznacznych i precyzyjnych. Z tej zatem przyczyny na takich dowodach nie można oprzeć orzeczenia pozytywnego dla strony.” W tej kategorii spraw podkreśla się, że same zeznania świadków czy ubezpieczonego, gdy nie znajdują potwierdzenia w dokumentach pracowniczych, nie stanowią miarodajnego dowodu pracy w szczególnych warunkach.

Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 roku, sygn. II UKN 598/00, Lex nr 79840, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2009 roku sygn. I PK 194/08, Lex nr 653420). Nie jest natomiast dopuszczalne uwzględnianie przy ustalaniu okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracy

wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika, przez co tak zatrudniony nie spełniał koniecznego warunku dla uzyskania wcześniejszych uprawnień emerytalnych, jakim było stałe wykonywanie pracy szkodliwej w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na zajmowanym stanowisku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2008 r. sygn. II UK 306/07 Lex 528599).

Należy również wskazać, że świadectwo pracy w warunkach szczególnych wydane pracownikowi przez pracodawcę z zachowaniem warunków przewidzianych normą § 2 ww. rozporządzenia stanowi domniemanie i podstawę do przyjęcia, iż okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych. Samo jednakże posiadanie świadectwa pracy potwierdzającego wykonywanie zatrudnienia w warunkach szczególnych organu rentowego nie wiąże i nie przesądza automatycznie o przyznaniu świadczenia emerytalnego na podstawie art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w postępowaniu sądowym traktuje się jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki może być więc weryfikowany pod kątem prawdziwości wskazanych w nim faktów (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 listopada 2008 roku sygn. III AUa 3113/08, Lex nr 552003; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30 listopada 2006 roku sygn. III AUa 466/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Katowicach rok 2007, Nr 3, poz. 8; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 24 września 2008 roku sygn. III AUa 795/08, opubl: Orzecznictwo Sądów Apelacji B. rok 2008, Nr 4, str. 60).

Postępowanie w niniejszej sprawie w istocie sprowadziło się do rozstrzygnięcia czy okresy pracy ubezpieczonego w Zakładach (...) w Ł. od 1 grudnia 1972 r. do 31 stycznia 1989 r. (z uwzględnieniem okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej od 3 listopada 1975 r. do 15 października 1977 r. oraz z wyłączeniem okresu od 1 lipca 1987 r. do 12 grudnia 1987 r. korzystania z urlopu okolicznościowego bezpłatnego) na stanowisku murarza a następnie **szklarza** były okresami pracy w warunkach szczególnych.

Podkreślić należy, iż z materiału dowodowego wynika, iż charakter pracy nioskodawcy niezależnie od nazwy zajmowanego stanowiska nie zmienił się na przestrzeni lat.

Jak wskazano wcześniej dla oceny, czy ubezpieczony pracował w szczególnych warunkach zasadnicze znaczenie ma rodzaj powierzanej mu pracy oraz to czy była ona wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy). W ocenie Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy wykazał, wprawdzie, że ubezpieczony w spornym okresie zatrudnienia w Z.P.B. (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy (a nawet w nadgodzinach) od wiosny do jesieni zajmował się szkleniem świetlików dachowych oraz konserwacją pokrycia dachowego (smołowanie, krycie papą, wymiana obróbek blacharskich) na halach produkcyjnych, a w okresie jesienno zimowym naprawianiem ubytków w oszkleniu hal produkcyjnych, które to prace odpowiadają pracy wymienionej w: Dziale V. W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych pod od poz. 9 (Prace dekarские) i Dziale XIV (Prace różne) poz. 25 (prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie) wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz.U. nr 8, poz. 43), jednakże materiał ten nie dał podstaw do ustalenia, że P. S. spełnił konieczny dla uzyskania wcześniejszych uprawnień emerytalnych warunek, jakim było stałe (tj. codzienne) wykonywanie pracy w narażeniu na bezpośrednie oddziaływanie na organizm pracownika szkodliwych warunków.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie jednoznacznie wynika bowiem, że wnioskodawca zajmował się w okresie wiosenno – letnim także szkleniem świetlików dachowych, wykonywał także prace murarskie. Praca taka nie została wymieniona zarówno w cytowanym rozporządzeniu, w którym prace związane ze szkłem opisane zostały w Dziale XIII. dotyczącym zespołów formujących szkło (wnioskodawca nie pracował w takim zespole), ani w pomocniczo stosowanym załączniku nr 1 do zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r., w którym wymienione zostały prace: w dziale V „w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych”,

pod poz. 1 - roboty wodnokanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach (pkt B – dla pozostałych przedsiębiorstw, ppkt 4 – murarz) - wnioskodawca nie wykonywał tego rodzaju prac murarskich; w dziale XIII dotyczącym zespołów formujących szkło.

Praca wnioskodawcy może zostać zaliczona do prac w warunkach szczególnych jedynie w zakresie prac wymienionych załączniku nr 1 do zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r., w dziale V pod poz. 9 prace na stanowisku „dekarz” (pkt.1) i „blacharz-dekarz” (pkt.2), w dziale XIV „Prace różne” w punkcie 25 (bierząca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano – montarzowe i budowlano – remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie) w podpunkcie 1 wymienione są „stanowiska pracy, na których prace wykonywane są stale i bezpośrednio przy stanowiskach wymienionych w wykazie”.

Z uznanych za w pełni wiarygodne zeznań świadków jednoznacznie wynika bowiem, że oprócz czynności realizowanych w przedsiębiorstwie (...) w Ł. w bezpośredniej styczności z pozostającymi w ruchu oddziałami produkcyjnymi tego przedsiębiorstwa i prac dekarzkimi wnioskodawca wraz z innymi pracownikami zatrudnionymi na stanowisku szklarza wykonywał także pracę związane ze szkleniem świetlików dachowych oraz był oddelegowany do pracy poza siedzibę przedsiębiorstwa (...) w Ł., a mianowicie do D., gdzie wykonywane były prace szklarskie przy budowie zakładowego ośrodka wypoczynkowego. Podczas wykonywania tych czynności wnioskodawca nie był narażony na oddziaływanie szkodliwych dla zdrowia czynników związanych z wykonywaniem prac na oddziałach przedsiębiorstwa będących w ruchu.

Powyższe znajduje potwierdzenie również w dokumentacji pracowniczej wnioskodawcy dotyczącej spornego okresu zatrudnienia. W wystawionym przez pracodawcę świadectwie pracy sporny okres nie został wymieniony jako okres pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze. Trudno bowiem przyjąć, iż ta dokumentacja była świadomie przez pracodawcę prowadzona wadliwie, czy też fałszowana. Słusznie zatem organ rentowy nie zaliczył okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Zakładach (...) w Ł. od 1 grudnia 1972 r. do 31 stycznia 1989 r. (z uwzględnieniem okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej od 3 listopada 1975 r. do 15 października 1977 r. oraz z wyłączeniem okresu od 1 lipca 1987 r. do 12 grudnia 1987 r. korzystania z urlopu okolicznościowego bezpłatnego) na stanowisku **murarza** i **szklarza** do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Reasumując z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż ubezpieczony nie spełnia wszystkich warunków koniecznych do przyznania prawa do emerytury określonych w art. 184 ust.1 ww. ustawy. Wprawdzie ubezpieczony skończył 60 lat, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i legitymuje się łącznym stażem pracy na dzień 1 stycznia 1999 r. wynoszącym ponad 25 lat, jednak nie wykazał, że do 1 stycznia 1999 roku pracował co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych.

Wobec powyższego, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd oddalił odwołanie.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

/RP/(zm)